

III Міжнародна науково-практична конференція молодих учених та студентів «Філософські виміри техніки» (PDT-2022)

В Україні в умовах повоєнного часу гостріше постає проблема забезпечення регіональних ринків праці висококваліфікованими робітничими кадрами. Дійовим результатом виконання цієї умови є як задоволення попиту та сучасних вимог роботодавців у регіонах, так і відбудова та забезпечення достатку держави загалом.

Професійна технічна освіта є компонентом системи освіти України, комплексом педагогічних та організаційно-управлінських заходів, які скеровані на забезпечення оволодіння громадянами знаннями, уміннями та навичками в обраній ними галузі професійної діяльності, розвиток компетентності та професіоналізму, виховання загальної і професійної культури [1].

Складовою професійної технічної освіти є професійне технічне навчання, що визначає формування та розвиток професійних компетентностей особистості. Саме вони необхідні для реалізації її професійної діяльності у відповідній галузі, забезпечення конкурентоздатності на ринку праці, можливостей її кар'єрного зростання.

Мета професійної освіти – формування кваліфікованих фахівців для забезпечення потреб суспільства, ринку праці завдяки створенню умов, у яких можна набути знання, уміння, навички та компетентності в галузі професійної діяльності.

Професійна освіта, як зазначено в законі України «Про професійну освіту», реалізується на принципах: автономності, взаємозв'язку теорії та практики, відкритості, гуманності, демократичності, доброчесності, довіри, доступності, єдності і наступності системи освіти, єдності навчання, виховання та розвитку, інтеграції з наукою і виробництвом, індивідуального та творчого розвитку особистості, поваги до особистості, рівноправності, самоврядування, справедливості, незалежності від політичних партій, громадських і релігійних організацій (крім закладів професійної освіти, заснованих релігійними організаціями) [1]. Кредом професійної освіти України в сучасних умовах є інтеграція науки та практики, оскільки висококваліфіковані робітничі кадри – це основа стабільної економіки держави.

Особливе значення у досягненні високого рівня підготовки висококваліфікованих спеціалістів відіграють державні стандарти професійної освіти, які створені на основі компетентнісного підходу. Це передбачає не лише формування у майбутніх фахівців високого рівня професіоналізму, тобто володіння професійними вміннями, навичками, практичною діяльністю, знаннями промислових процесів, а й формування та розвитку професійних якостей: професійної культури, уміння приймати відповідальні рішення, проявляти творчий підхід до професійної діяльності, гнучкість, неординарне мислення, комунікабельність, бажання до професійного росту, уміння вести діалог, взаємодіяти з колективом та ін.

Література

1. Закон України. Про професійну (професійно-технічну) освіту. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80#Text>.

Т. Мицишин, О. Герман, канд. істор. наук, проф.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ЧИ ПОТРІБНІ ГУМАНІТАРНІ ДИСЦИПЛІНИ У ТЕХНІЧНОМУ ВИШИ?

T. Mytsyshyn, O. Herman, Ph.D, Prof.

ARE HUMANITARIAN DISCIPLINES NECESSARY IN A TECHNICAL UNIVERSITY?

На моє переконання, без гуманітарних знань неможливо стати фахівцем, який матиме не лише ґрунтовні знання зі спеціальних дисциплін, а й буде орієнтуватися в культурній, політичній ситуаціях, вмітиме грамотно й обґрунтовано висловлювати власні думки,

III Міжнародна науково-практична конференція молодих учених та студентів «Філософські виміри техніки» (PDT-2022)

розумітиме соціально-психологічні аспекти виробництва, матиме організаційно-педагогічні навички [3].

Без знань гуманітарних дисциплін — мови, як рідної, так іноземної, педагогіки, психології, права, філософії, культури, історії тощо — ніхто не зможе розкрити свій потенціал керівника, науковця, аналітика, не буде цікавою та корисною особистістю для суспільства [3].

Цінність гуманітарного мистецького погляду на світ в тому, що передбачає різнобічне, багатоаспектне, а інколи і парадоксальне мислення, що надає нових імпульсів для роздумів, ідей в процесі розв'язання будь-яких задач і проблем.

Гуманітарна дисципліна повинна сформувати у майбутнього фахівця потребу у безперервній освіті, у розвитку своєї загальної культури тощо. Метою гуманітарної дисципліни є формування у особистості комунікативної та інформаційної компетентностей, правової свідомості, естетичності, толерантності та ін. [2].

Становище гуманітарних дисциплін в технічних вишах, як і у негуманітарних вищих навчальних закладах в цілому у останні декілька років значно погіршилось. Складається враження, що така ситуація у великій мірі залежить від ставлення керівництва навчальних закладів та викладачів технічних кафедр до гуманітарної освіти. В певній мірі це так, але проблема значно складніша. На жаль, проблемність ситуації полягає в тому, що це позиція Міністерства освіти, і мабуть й уряду впродовж останніх 5 – 7 років.

По-перше, в нас досі домінують старі методи управління вищою освітою. Ось деякі його успадковані прикмети: неефективне, громіздке, бюрократично-свавільне, корумповане. А ще – заноменкатуризоване, поспіль вельми й вельми перестраховальницьке, зовсім не ініціативне, та й загалом лякливе до ініціативи, вороже до того, що здатне порушувати утопані та наїжджені десятиріччями управлінські дороги.

По – друге, зворотна реакція деяких викладачів технічних вишів на особливе становище суспільних наук в минулому. Отже, нині гуманітарні дисципліни знову стоять перед завданням доводити свою необхідність. Роль гуманітарної дисципліни передусім спрямовані на виконання нових завдань і в гуманітарній дисципліні також, серед яких адаптація молодого людини до швидкоплинних змін у суспільстві.

То чи потрібні гуманітарні дисципліни в технічному виші? Світовий досвід вищої школи однозначно свідчить, що так. У розвинутих демократичних країнах давно вже зрозуміли, що навіть в суто технократичному суспільстві підготувати висококваліфікованого технічного спеціаліста, виростити технічний талант без гуманітарної дисципліни неможливо. Оскільки без неї ніколи не проявиться ні інтелект поколінь, ні асоціативне мислення, ні відважна інтуїція, ні, врешті – решт, та внутрішня свобода, поза якою не існує творчості.

Там, де немає поваги до гуманітарних дисциплін, не може бути поваги до свободи творчості, там з'являється неповага стосовно всього неординарного: сміливої думки, до того дивацтва, за яким нерідко ховається талант. Окрім того, лише гуманітарна освіта формує людей, які здатні широко і вільно мислити, здатність створювати ті інтелектуальні цінності, яких потребують політика, економіка, виробництво.

Соціально-гуманітарна підготовка є одним із ключових аспектів підготовки майбутніх фахівців та представників суспільної еліти у вищих навчальних закладах України. Роль гуманітарних дисциплін іноді применшують, оскільки вони не ведуть до відкриттів прикладного технічного значення.

Соціальні та гуманітарні науки виробляють знання і стратегічні уявлення про суспільство, минуле, теперішнє і майбутнє; накопичують теоретичні й практичні дані про наші складні відносини один до одного і до навколишнього середовища; мають вирішальне значення для розбудови, розуміння і поліпшення тих установ, які є основою демократії.

Соціальні та гуманітарні дисципліни збагачують наше розуміння функціонування сучасної економіки або причин фінансових криз. Вони критично осмислюють наслідки

III Міжнародна науково-практична конференція молодих учених та студентів «Філософські виміри техніки» (PDT-2022)

урбанізації, індустріалізації, зростання чисельності населення, забезпечують інтелектуальну міць, щоб відповісти на найактуальніші питання сучасного світу.

Соціальні та гуманітарні дисципліни допоможуть знайти відповіді на питання загального добробуту, глобальної стабільності і миру, що для нашої країни зараз найактуальніше питання. Ці дисципліни забезпечать знання і досвід для вирішення конфліктів і досягнення миру шляхом переговорів, співпраці й спілкування - не силою і війною. Зокрема вони допомагають розв'язати нагальні проблеми - стабільність, благополуччя і спокій.

Підсумовуючи, наголосимо на тому, що гуманітарна дисципліна має навчити кожного, як діяти, як співіснувати в інформаційному та глобалізованому суспільстві XXI століття. Вона має сформулювати гармонійне мислення, яке би базувалося на внутрішній свободі особистості та її соціальній відповідальності, а також на сприйнятті "іншомислення", поваги до точок зору інших порядних людей. Саме ці характеристики особистості сьогодні включені в число основних цінностей земної цивілізації, задекларованих у документах ООН і ЮНЕСКО. Ось чому гуманітарні дисципліни зараз необхідні більше, ніж будь-коли, і чому ми прагнемо, щоб вони зробили свій внесок у вирішенні сучасних проблем [1].

Література

1. Ключковська Н. Р. Роль гуманітарних і суспільних наук у вищій освіті: зарубіжний досвід. Український стоматологічний альманах. 2017. № 2. С. 61-66. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Usa_2017_2_16.
2. Перевалова Л.В Роль і значення гуманітарної освіти у підготовці фахівців нового покоління . 27.06.2010 р. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/12261>
3. Газета Аудиторія ч. 22 (2702) 8 липня — 30 серпня 2010р. Ст.4 Гуманітарна освіта в технічному університеті. URL: http://audytoriya.lpnu.ua/wp-content/uploads/2016/09/Aud_2010_22_small.pdf

Секція 5. ІСТОРИЯ НАУКИ І ТЕХНІКИ

E. Mac-Gatus, H. Shchyhelska, Ph.D., Assoc. Prof.

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

ARTIFICIAL INTELLIGENCE: HISTORY AND FUTURE

E. Мак- Гатус, Г. Щигельська, канд. істор. наук, доц.

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ: ІСТОРІЯ ТА МАЙБУТНЄ

In the 21st Century, technology has grown in various level. In this era automations are used in every aspect of life to reduce labor and increase productivity. Artificial intelligence (AI), refers to the simulation of human intelligence in machines that are programmed to think like humans and also mimic their actions. The term can also be applied to any machine exhibiting properties related to the mind such as learning and problem-solving. Artificial intelligence is classified into four categories namely, Reactive AI, Limited memory AI, Theory-of-mind AI and Self-aware AI. Seeing robots mimic humans fascinates you, but has it occurred to learn about the genesis of AI? In this paper we will enlighten the evolution of artificial intelligence, to get a brief overview of the past, present and future of AI.

Artificial intelligence is not a new word or technology for researchers. This technology is much older than you think. The maturation of artificial intelligence started from 1943. In this year American neurophysiologist and cybernetician of the University of Illinois at Chicago Warren McCulloch and self-taught logician and cognitive psychologist Walter Pitts published "A Logical Calculus of the ideas Imminent in Nervous Activity", describing the "McCulloch - Pitts neuron",